

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-III.431.2.2022

Łódź, 26 kwietnia 2022 r.

Zarząd

**Samodzielnego Koła Terenowego nr 55
Społecznego Towarzystwa Oświatowego
w Łodzi**

ul. Czerwona 8, 93-005 Łódź

KRS: 0000060769

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 4 w związku z art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹, w okresie od 17 lutego do 11 marca 2022 r., przeprowadzona została nieplanowana kontrola Samodzielnego Koła Terenowego nr 55 Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Łodzi², jako organizacji pożytku publicznego³, KRS: 0000060769, ul. Czerwona 8, 93-005 Łódź.

Zakres kontroli obejmował prawidłowość prowadzenia przez OPP działalności odpłatnej pożytku publicznego w okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2020 r.

Kontrola została przeprowadzona przez zespół kontrolerów – pracowników oddziału kontroli Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, legitymujących się upoważnieniami Wojewody Łódzkiego z 9 lutego 2022 r.⁴, w składzie:

- Paweł Remisz – p.o. Kierownika oddziału – kierownik zespołu,
- Izabella Bednarska – Główny Specjalista,
- Izabela Pękońska – Młodszy Specjalista.

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie Koła i w siedzibie Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

¹ Tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1057. Na początek okresu objętego kontrolą obowiązywał publikator: tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 688. Dalej: ustawa OPP.

² Dalej: Koło, albo: organizacja.

³ Dalej: OPP.

⁴ Upoważnienia nr: 6, 7, 8 z 9 lutego 2022 r., akta kontroli, str. 23-27.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Ustaień dokonano na podstawie dokumentacji organizacji oraz wyjaśnień złożonych przez Księgową Koła, stosownie do tego upoważnioną⁵.

Badaną działalność ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**⁶.

Zarząd organizacji uznaje się za podmiot odpowiedzialny za opisane w niniejszym dokumencie nieprawidłowości.

Ustalenia kontroli.

1. Podstawowe informacje o Kole.

Zgodnie ze Statutem Społecznego Towarzystwa Oświatowego⁷ (art. 42 i nast.) w jego ramach mogą być tworzone Koła Terenowe jako terenowe jednostki organizacyjne ww. Towarzystwa. Tworzone są na wniosek 7 osób deklarujących przystąpienie do Towarzystwa lub będących już jego członkami – wówczas Zarząd Główny w drodze uchwały może powołać na danym terenie Koło Terenowe Towarzystwa. Koła Terenowe mogą zostać przekształcone w Samodzielne Koła Terenowe (art. 44a i nast. Statutu).

Społeczne Towarzystwo Oświatowe jest stowarzyszeniem prowadzącym w różnych formach działalność na rzecz edukacji i wychowania dzieci i młodzieży oraz edukacji dorosłych (art. 1 Statutu). Jak wskazano w art. 2 Statutu, organizacja działa na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach.

Jak stanowi art. 7 Statutu, celem Towarzystwa jest wyzwalanie i wspieranie inicjatyw społecznych zmierzających do wzbogacenia możliwości edukacji i wychowania dzieci, młodzieży i dorosłych.

W art. 8 Statutu określono działania podejmowane dla realizacji przywołanego celu – Towarzystwo:

- zakłada i prowadzi przedszkola, szkoły, placówki oświatowo-wychowawcze i opiekuńczo-wychowawcze, zakłady kształcenia i placówki doskonalenia nauczycieli, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego oraz szkoły wyższe,

- inspiruje, wspiera i patronuje działalności szkół, w szczególności finansowanych ze środków społecznych,

⁵ Wyjaśnienia pisemne z 28 lutego, 8, 15 marca 2022 r., akta kontroli, str. 87, 105, 117, 133, 231-232. Upoważnienie wystawione dla Księgowej Koła do składania wyjaśnień, przez Prezesa i Sekretarza Zarządu Koła, akta kontroli, str. 29.

⁶ Skala ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

⁷ Okazano Statut Społecznego Towarzystwa Oświatowego (tekst jednolity uwzględniający uchwałę nr 1 XII Zwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów STO z dnia 6 kwietnia 2019 r. w sprawie zmian w statucie Społecznego Towarzystwa Oświatowego, akta kontroli, str. 31-52. Odpis Statutu opatrzony został pieczęcią Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy, Sądu Gospodarczego Wydziału Gospodarczego KRS.

- współpracuje z krajowymi i zagranicznymi instytucjami oraz organizacjami, których cele działania zbliżone są do celu Towarzystwa,
- propaguje wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych wiedzę o Unii Europejskiej,
- uczestniczy w opracowywaniu i realizacji projektów finansowanych przez Unię Europejską,
- inspiruje i organizuje szkolenia podnoszące wiedzę i kwalifikacje oraz popularyzuje wiedzę dotyczącą oświaty i wychowania,
- prowadzi poradnictwo w funkcjonowaniu systemu oświaty oraz tworzenia jego nowych form,
- tworzy fundacje i inne formy wspierania inicjatyw, badań i prac podejmowanych w dziedzinie oświaty i wychowania,
- podejmuje działania na rzecz edukacji i rehabilitacji dzieci, młodzieży i dorosłych osób niepełnosprawnych oraz ich integracji ze środowiskiem ludzi zdrowych, a także wspiera inicjatywy i działania w dziedzinie kultury zdrowotnej,
- prowadzi działalność rekreacyjną, sportową, kulturalną i artystyczną, w szczególności poprzez organizację przeglądów i konkursów artystycznych, imprez kulturalnych, zawodów sportowych, zajęć sportowych i wypoczynku;
- podejmuje działania na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych (w tym osób z niepełnosprawnością intelektualną),
- podejmuje działania w zakresie edukacji włączającej dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną,
- podejmuje działania na rzecz promowania dialogu i współpracy międzypokoleniowej osób młodych i starszych, a także w zakresie edukacji i aktywności społecznej osób starszych,
- prowadzi działalność wydawniczą,
- może prowadzić działalność gospodarczą, której dochody przeznaczone będą na wspieranie statutowej działalności Towarzystwa,
- zajmuje stanowisko i wyraża opinie w sprawach dotyczących oświaty i wychowania,
- rozwija inne formy działalności, służące wzbogaceniu możliwości edukacyjnych.

Zgodnie z art. 8a Statutu działalność określona w art. 8 ust. 1, z wyjątkiem pkt 9, może być prowadzona jako odpłatna lub nieodpłatna działalność pożytku publicznego.

W *Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za 2020 r.*⁸ Koło podało, że prowadzono działalność odpłatną i nieodpłatną pożytku publicznego. Działalność gospodarcza nie była prowadzona.

Na podstawie art. 61 pkt 1 lit. c Statutu przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego składają się na majątek organizacji.

Koło wchodzi w skład Społecznego Towarzystwa Oświatowego, jako stowarzyszenia, które działa na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach. Jak stanowi art. 20 ust. 2 ustawy OPP, w przypadku stowarzyszeń działalność, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nie może być prowadzona wyłącznie na rzecz członków stowarzyszenia. W tej kwestii udzielono wyjaśnień, których lektura prowadzi do wniosku, że powołany przepis prawa został wypełniony.

W omawianej kwestii uwzględniono także informacje zawarte w *Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za 2020 r.* Analiza danych sprawozdawczych pozwala stwierdzić, że Koło prowadziło działalność nie tylko na rzecz członków Stowarzyszenia - Koło, m.in.: prowadzi niepubliczną społeczną szkołę podstawową, współpracuje z instytucjami i organizacjami o celach zbliżonych do celów Koła, popularyzuje na terenie Łodzi program *Odyseja Umysłu*, wspiera działania w dziedzinie kultury fizycznej i zdrowotnej, jest współorganizatorem corocznych mistrzostw Łodzi szkół niepublicznych w pływaniu⁹.

2. Organy Koła, ich zadania i wypełnienie kompetencji.

Organami (władzami) Koła są: Walne Zebranie Członków Koła, Komisja Rewizyjna Koła (licząca od 3 do 5 osób), Zarząd Koła (składający się co najmniej z 4 osób, w tym Prezesa Koła) (art. 49 i nast. Statutu).

W badanym okresie w skład Zarządu Koła wchodził: p. Mateusz Chudzik - Prezes, p. Agnieszka Brzozowska – Wiceprezes, p. Maciej Czop - Skarbnik, p. Michał Hertel - Sekretarz, p. Łukasz Albrecht - Członek Zarządu. Z kolei w skład Komisji Rewizyjnej Koła wchodził: p. Krzysztof Goszczyński, p. Katarzyna Brodecka, p. Dariusz Józwiak¹⁰.

⁸ Dokument zgromadzony w formie elektronicznej.

⁹ Pkt II.1.1 sprawozdania merytorycznego za 2020 r.

¹⁰ Skład ww. organów Koła wskazano na podstawie danych zawartych w Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego i informacjach sprawozdawczych za 2020 r. Informacje sprawozdawcze pobrano ze strony internetowej Narodowego Instytutu Wolności. Odpis z KRS z 7.02.2022 r. Materiał w formie elektronicznej.

W toku kontroli podano, że w okresie objętym kontrolą nie zachodziły zmiany w składzie organów Koła¹¹.

W tabelach wskazano główne kompetencje organów Koła, istotne z punktu widzenia kontroli.

Walne Zebranie Członków	- ustalanie głównych kierunków działalności Koła, - rozpatrywanie sprawozdań Zarządu Koła i Komisji Rewizyjnej, - podejmowanie uchwał i postanowień w innych sprawach wymagających decyzji Walnego Zebrania.
--------------------------------	--

Wyjaśniono, że Walne Zebranie Członków nie odbywało się w 2020 r. - najbliższe Zebranie odbędzie się w 2022 r., ponieważ Walne Zebrania odbywają się co 3 lata. Natomiast na kadencję 2019-2022 ww. organ przyjął główne kierunki działalności Koła. Wśród nich założono: inwestycje finansowe na rzecz zagospodarowania terenu wokół szkoły i budynku przy boisku, zaplanowanie dalszych remontów pomieszczeń szkoły oraz wydatków na wyposażenie pracowni, starania o pozyskanie funduszy na rzecz ww. inwestycji, dofinansowanie wyjazdów reprezentacji na zawody sportowe¹².

Komisja Rewizyjna:	Zarząd:
<ul style="list-style-type: none"> - kontrolowanie co najmniej raz w roku całokształtu działalności Koła oraz szkół prowadzonych przez Koło, - występowanie do Zarządu Koła z wnioskami wynikającymi z przeprowadzonych kontroli i żądanie wyjaśnień, - przedstawianie sprawozdań ze swojej działalności Walnemu Zebraniu Członków Koła, - przeprowadzanie innych działań kontrolno-sprawdzających, zleconych przez Walne Zebranie Członków Koła lub wnioskowanych przez Zarząd Koła. <p>Ponadto zgodnie z art. 59 ust. 2 Statutu Społecznego Towarzystwa Oświatowego szczegółowy tryb i formy działania Komisji Rewizyjnej Koła określa regulamin uchwalony przez nią na podstawie wytycznych Głównej Komisji Rewizyjnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja celów statutowych Towarzystwa na terenie działalności Koła, - kierowanie bieżącą działalnością Koła, - powoływanie komisji i zespołów pomocniczych, uchwalanie ich regulaminów oraz nadzór nad ich działalnością,

W odniesieniu do tych kompetencji wyjaśniono, że:

- Zarząd Koła na bieżąco kieruje działalnością OPP, poprzez spotkania z dyrekcją Szkoły, innymi jej pracownikami i rodzicami. Ponadto Zarząd działał on-line w okresie epidemii. Podejmowane były uchwały¹³,

¹¹ Wyjaśnienia z 29 lutego 2022 r., akta kontroli, str. 87.

¹² Uchwała nr 9 Zwyczajnego Walnego Zebrania Członków Koła z 25 lutego 2019 r., akta kontroli, str. 135.

¹³ Okazano 3 protokoły z głosowania korespondencyjnego Zarządu Koła. Głosowania w dniach: 31.01, 1.02, 24.10. 2020 r., akta kontroli, str. 93-97.

- w 2020 r. działały komisje powołane przez Zarząd w 2012 r.: stypendialna oraz do spraw członkostwa. Okazano dokumenty dotyczące podejmowania w 2020 r. działań przez komisję stypendialną¹⁴,
- Komisja Rewizyjna w 2020 r. dokonała: przeglądu działalności Koła, weryfikacji sprawozdania finansowego za okres od 1 września 2019 r. do 31 sierpnia 2020 r., zatwierdziła sprawozdanie finansowe. Powiadomiono także, że w okresie objętym kontrolą ww. Komisja nie wносиła uwag do działalności Koła.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 Statutu Towarzystwa szczegółowy tryb i formy działania Komisji Rewizyjnej Koła określa regulamin uchwalony przez nią na podstawie wytycznych Głównej Komisji Rewizyjnej.

W organizacji wprowadzony został *Regulamin Komisji Rewizyjnej*¹⁵, określający kompetencje tego organu. Komisja Rewizyjna, m.in.: prowadzi kontrole finansowe polegające na badaniu zgodności wykonania budżetu z preliminarzem; może badać wszystkie dokumenty Koła i prowadzonych szkół, żądać od Zarządu i pracowników sprawozdań i wyjaśnień oraz dokonywać rewizji stanu majątku Koła; odbywa posiedzenia nie rzadziej niż raz w roku; dokonuje czynności kontrolnych nie rzadziej niż raz w roku; raz w roku dokonuje kontroli całokształtu działalności Koła.

W nawiązaniu do wymienionych kompetencji Komisji Rewizyjnej podano: *Komisja Rewizyjna bierze udział, z głosem doradczym, w spotkaniach Zarządu dotyczących spraw finansowych, które są wspólnie analizowane. Po rekomendacji Komisji, Zarząd podejmuje stosowne uchwały. Podsumowaniem pracy Komisji Rewizyjnej w trakcie roku obrotowego jest uchwała zatwierdzająca sprawozdanie finansowe.*

3. Uregulowania wewnętrzne organizacji w kontekście odpłatnej działalności pożytku publicznego.

¹⁴ Protokoły z 2 posiedzeń komisji, akta kontroli, str. 137-141.

¹⁵ Dokument z 9.04.2013 r. Akta kontroli, str. 99-101.

W organizacji funkcjonowała polityka rachunkowości obowiązująca od 27 sierpnia 2011 r.¹⁶. Dokument określa, m.in.:

- okres stanowiący rok obrotowy – od 1 września do 31 sierpnia kolejnego roku kalendarzowego.

W tej kwestii ustalono, że z uwagi na konstrukcję roku obrotowego, sprawozdanie finansowe OPP za 2020 r., opublikowane na stronie Narodowego Instytutu Wolności, obejmuje dane za okres od 1 września 2020 r. do 31 sierpnia 2021 r.¹⁷, co oznacza, że powyższe przekłada się także na sprawozdanie merytoryczne organizacji,

- miejsce prowadzenia ksiąg rachunkowych – siedzibę Koła,

- elementy dowodów księgowych, sposób korygowania błędów w dowodach księgowych,

- ewidencjonowanie i rozliczanie kosztów na kontach księgowych zespołu „4”, zaś przychodów – na kontach księgowych zespołu „7”,

- plan kont księgowych.

Ustalono, w tym w oparciu o wyjaśnienia Księgowej Koła, że poza Statutem, Regulaminem Komisji Rewizyjnej Koła, Polityką rachunkowości, w organizacji nie przyjmowano aktów wewnętrznych.

Ustalenia kontroli, w szczególności zaprezentowane w pkt 4 niniejszego dokumentu, pozwalają wyciągnąć wniosek, że badana OPP wypełniła normę art. 10 ust. 1 ustawy OPP, zgodnie z którą prowadzenie przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2–4: 1) nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, 2) odpłatnej działalności pożytku publicznego lub 3) działalności gospodarczej – wymaga rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości.

4. Prowadzenie odpłatnej działalności pożytku publicznego.

¹⁶ Przyjęta Uchwałą Zarządu Koła z dnia 27 sierpnia 2011 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości. Akta kontroli, str. 55-81.

¹⁷ Akta kontroli, str. 87.

W sprawozdawczości organizacji za 2020 r.¹⁸ podano, że przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego wyniosły 2 703 901,17 zł, na co złożyły się:

czesne	2 466 520,00 zł
wpłaty na rzecz szkół	109 080,00 zł
wycieczki, zielone szkoły	98 325,00 zł
pozostałe	27 213,17 zł

Poinformowano, że poszczególne rodzaje przychodów były generowane z tytułu: chesne – z opłat za świadczenie usług edukacyjnych, wpłaty na rzecz szkół – z racji przyjęcia uczniów do szkoły, wycieczki i zielone szkoły – z racji udziału uczniów w tego rodzaju wyjazdach, konkursy i certyfikaty – z opłat za fakultatywne działalności uczniów, pozostałe – z opłat za materiały dydaktyczne dla uczniów.

Ewidencja księgową kont księgowych zespołu „7” potwierdza wykazane powyżej kwoty¹⁹.

Z kolei koszty działalności odpłatnej pożytku publicznego wyniosły 2 610 220,45 zł, na co złożyły się:

wynagrodzenia i pochodne ²⁰	1 487 174,07 zł
usługi edukacyjne	66 674,20 zł
szkolenia	11 401,27 zł
stypendia	60 996,00 zł
pomoce dydaktyczne	44 258,55 zł
świadczenia lokalowe	394 648,96 zł
remont budynku	261 532,89 zł
wycieczki, zielone szkoły	120 981,00 zł
konkursy, certyfikaty	4 380,00 zł
pozostałe	158 173,51 zł

Ewidencja księgową kont księgowych zespołów „4” i „7” potwierdza wykazane powyżej kwoty²¹.

Dodatkowo zapisy ewidencji księgowej oraz zbadane dowody księgowe wskazują, że na koszty:

¹⁸ Wykazano tożsame dane finansowe w sprawozdaniu merytorycznym i finansowym OPP. Sprawozdania zostały opracowane 30.11.2021 r. Sprawozdanie finansowe OPP zostało zatwierdzone uchwałą nr 1/11/2021 Komisji Rewizyjnej Koła z 30.11.2021 r., akta kontroli, str. 89.

¹⁹ Wydruk z kont księgowych – obroty kont aktywnych, akta kontroli, str. 103.

²⁰ W tym miejscu zauważa się, że Koło zatrudniało 50 osób na podstawie umowy o pracę i 9 osób na podstawie umowy cywilnoprawnej – dane ze sprawozdania merytorycznego organizacji za 2020 r.

²¹ Wydruk z kont księgowych – obroty kont aktywnych, akta kontroli, str. 105-119. Dodatkowo jak wynika z wyjaśnień, w skład kwoty kosztów poniesionych na wynagrodzenia nie wliczono kwoty 1 447 033,06 zł, stanowiącej przychód z racji subwencji oświatowej na pokrycie kosztów wynagrodzeń nauczycieli, stąd ww. kwoty nie wliczono do kosztów działalności odpłatnej pożytku publicznego.

- usług edukacyjnych – składają się koszty: najmu pływalni, opłacenia instruktorów, najmu hali sportowej, opłacenia psychologów oraz koszty związane z nauką plastyki,
- świadczeń lokalowych – składają się koszty, m.in.: materiałów technicznych, usług telekomunikacyjnych, usług porządkowych, czynszu, energii elektrycznej, energii cieplnej, zużycia wody, wywozu odpadów, usług monitoringu posesji,
- remontu budynku – składają się koszty dotyczące remontu budynku szkoły w Łodzi, przy ul. Czerwonej 8: prace remontowe, prace budowlane, oświetlenie, montaż drzwi, elektryka, wykładziny²²,
- pomocy dydaktycznych – składają się koszty: ipad-ów, portalu Librus, programu ochrony sieci, narzędzia *JAMF SCHOOL*²³,
- pozostałych – składają się koszty, przede wszystkim: artykułów biurowych, artykułów do kuchni i stołówki, środków medycznych, lekarstw, pożywienia, wydawnictw fachowych, pomocy dydaktycznych, mebli szkolnych, usług pocztowych, usług kurierskich, obsługi multimediiów, usług transportowych, delegacji, składek na czesne, wyposażenia uczniów, drobnego wyposażenia szkolnego, materiałów BHP, materiałów na warsztaty szkolne, napraw urządzeń biurowych (np. kopiarki), napraw iPAD-ów, związane ze zwolnień od czesnego, poniesione w ramach wycieczek²⁴.

Stwierdza się, że dane finansowe ujęte w sprawozdaniach organizacji za 2020 r. są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Wynik działalności odpłatnej pożytku publicznego wykazany w sprawozdaniach OPP wyniósł 93 680,72 zł, co stanowi prawidłową różnicę pomiędzy wartością przychodów i kosztów badanej działalności.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy OPP organizacją pożytku publicznego może być organizacja pozarządowa oraz podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 4, z zastrzeżeniem art. 21, która spełnia łącznie następujące wymagania: (...) nadwyżkę przychodów nad kosztami przeznacza na działalność, o której mowa w pkt 1. W tej kwestii poinformowano: *W związku z nadwyżką przychodów nad kosztami za rok obrotowy rozpoczynający się 1.09.2020 r.*

²² Ewidencja księgowa konta 406-8, akta kontroli, str. 143.

²³ Ewidencja księgowa kont: 400-1-2, 400-2-2, 402-11, akta kontroli, str. 145-149. Kwoty sald kont składają się na łączną kwotę 44 258,55 zł, wykazaną w sprawozdawczości organizacji, zatem prawidłowo podano kwotę łączną.

²⁴ Ustalono, m.in. na podstawie ewidencji księgowej, akta kontroli, str. 151-163. Wyjaśniono dodatkowo, że w skład kosztów pozostałych nie wliczono kwoty 22 898,70 zł zaksięgowanej na koncie 702-3-2 (podręczniki), ponieważ przedmiotowe koszty zostały sfinansowane z dotacji budżetowej na pokrycie zakupu podręczników na wyposażenie ucznia.

i kończący 31.08.2021 r. podjęto decyzje zmierzające do zwiększenia zabezpieczenia sanitarnego jednostki, pozostałe środki przeznaczone na remont budynku, pomieszczeń lekcyjnych oraz pomoce dydaktyczne. Okazano uchwałę Zarządu Koła z 21 października 2021 r., związaną z powyższym zagadnieniem, jednak uchwała dotyczy zatwierdzenia wydatków na remont pomieszczeń szkolnych w wysokości 265 tys. zł²⁵. Z formalnego punktu widzenia nie jest to uchwała dotycząca przeznaczenia nadwyżki na działalność pożytku publicznego. W tym miejscu zauważa się, że zwykle organizacje pożytku publicznego przyjmują uchwały w sprawie przeznaczenia nadwyżki przychodów nad kosztami na działalność pożytku publicznego.

W toku kontroli zbadano część wydatków organizacji. Na podstawie dokumentacji Koła oraz udzielonych wyjaśnień, uznaje się, że wydatki z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego zostały przeznaczone na statutową działalność organizacji, a zatem prawidłowo.

5. Dokumentacja dotycząca wydatków pokrywanych ze środków pochodzących z odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Zbadana została część dowodów księgowych Koła (113 dowodów księgowych) na kwotę **502 051,70 zł**²⁶.

Stwierdzono, że:

a) dowody księgowe opisywano w sposób niejednolity, nierzadki był także brak opisów.

Stwierdzono wprawdzie, w części zbadanych dowodów, umieszczenie podpisu osoby sprawdzającej dokument, przy czym podpis jest nieczytelny. Na podstawie samego dowodu księgowego brak jest możliwości ustalenia osoby, która weryfikowała dowody księgowe.

Opisany stan faktyczny wyjaśniony został zmianą zasad obiegu dokumentów w OPP w 2020 r. wynikającą ze stanu epidemii. Odnosząc się do udzielonych wyjaśnień, zauważa się, że:

- stan epidemii w 2020 r. może stanowić częściowe usprawiedliwienie dla stwierzonego stanu faktycznego, jednak powyższe nie wykluczało wypracowania zasad obrotu dowodami księgowymi w sytuacji epidemii i związanej z tym pracy zdalnej,
- wskazane jest przyjęcie w organizacji zasad obrotu i weryfikacji dowodów księgowych,

²⁵ Uchwała nr KOR/08/10/2021, akta kontroli, str. 165.

²⁶ Przykładowe dowody księgowe, akta kontroli, str. 167-222.

b) do części dowodów księgowych dołączono dodatkowe dokumenty związane z danym wydatkiem,

c) dowody zawierają część, tzw. dekretacji księgowej, tj. elementu, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁷. W ramach niepełnej dekretacji w dowodach jedynie wskazanie kont księgowych, na których ewidencjonowano operacje gospodarcze, zawsze było zamieszczane.

6. Podsumowanie ustaleń kontroli.

Kontrola wykazała, że organizacja wypełniła wymóg określony art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy OPP, w myśl którego organizacją pożytku publicznego może być organizacja pozarządowa oraz podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 4, z zastrzeżeniem art. 21, która spełnia łącznie następujące wymagania: prowadzi działalność pożytku publicznego na rzecz ogółu społeczności, lub określonej grupy podmiotów, pod warunkiem że grupa ta jest wyodrębniona ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową lub materialną w stosunku do społeczeństwa (...).

Ustalenia kontroli, oparte o: zbadaną dokumentację organizacji, wyjaśnienia udzielone przez Księgową organizacji, wskazują na prawidłowe prowadzenie odpłatnej działalności pożytku publicznego. Wymagane jest jednak, co wskazano wcześniej, wypracowanie jednolitych zasad obrotu i weryfikacji dowodów księgowych, celem zapewnienia większej transparentności odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Zalecenia pokontrolne.

Mając na względzie ustalenia opisane w niniejszym dokumencie zalecam organizacji:

- 1) w przypadku wypracowania nadwyżki przychodów nad kosztami – podejmowanie uchwały w sprawie przeznaczenia nadwyżki na działalność pożytku publicznego;
- 2) wypracowanie jednolitych zasad obrotu i weryfikacji dowodów księgowych oraz należyte opisywanie dowodów księgowych zgodnie z wewnętrznymi zasadami przyjętymi w organizacji.

Pouczenie:

²⁷ Stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Ustawa o rachunkowości - Dz. U. z 2019 r., poz. 351 t.j. - publikator aktualny na początek okresu objętego kontrolą.

Zgodnie z art. 32 ustawy OPP wystąpienie pokontrolne zawiera ocenę stanu faktycznego wynikającą z ustaleń zawartych w protokole kontroli, w tym opis ustalonych uchybień, z uwzględnieniem przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie, a także termin usunięcia uchybień, nie krótszy niż 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

Wobec powyższego proszę o przedłożenie stosownej informacji w terminie **30 dni** od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

w z. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Karol Młynarczyk
I WICEWOJEWODA